

Królowa Jadwiga

Przeczytaj tekst i wykonaj polecenia.

Imię i nazwisko

Data

Klasa

Henryk Sienkiewicz

Krzyżacy

Fragment

Jadwiga weszła przez drzwi od zakrystii. Ujrawszy ją, rycerze bliżsi stallów¹, jakkolwiek msza się jeszcze nie zaczęła, poklękali natychmiast, mimo woli oddając jej cześć jak świętej. Zbyszko uczynił to samo, albowiem w całym tym zgromadzeniu nikt nie wątpił, że ma naprawdę przed sobą świętą, której obrazy będą zdobiły z czasem ołtarze kościelne. Szczególniej od kilku lat surowe, pokutnicze życie Jadwigi sprawiło, że obok czci, winnej królowej, oddawano jej cześć niemal religijną. Z ust do ust między panami i ludem chodziły głosy o cudach spełnianych przez królowę. Mówiono, iż dotknięcie jej dłoni leczyło chorych: ludzie pozbawieni władzy w rękach i nogach odzyskiwali ją po włożeniu starych szat królowej. Wiarogodni świadkowie zapewniali, iż słyszeli na własne uszy, jak raz Chrystus przemówił do niej z ołtarza. [...] Świat patrzył na jej postęпки i pamiętał, że to dziecię domu andegaweńskiego i polskich Piastów, że ta córka potężnego Ludwika, wychowanka najświetniejszego dworu, a wreszcie najpiękniejsza z dziewic na ziemi, zrzekła się szczęścia, zrzekła się pierwszej dziewiczej miłości i poślubiła jako królowa „dzikiego” księcia Litwy, aby wraz z nim skłonić do stóp Krzyża ostatni pogański naród w Europie. Czego nie dokazały siły wszystkich Niemców, potęga Zakonu, wyprawy krzyżowe, morze przelanej krwi – tego dokazało jedno jej słowo. Nigdy chwala apostołska nie opromieniła młodszego i cudniejszego czoła – nigdy apostołstwo nie połączyło się z takim poświęceniem – nigdy niewieścia piękność nie zaświeciła taką anielską dobrocią i takim cichym smutkiem.

[...] kochał ją jak źrenicę oka jej własny naród, któremu przez związek z Jagiełłą przymnożyła potęgę i sławę. Jedna tylko wielka troska zaciążyła nad nią i nad narodem – oto tej wybrance swojej Bóg odmawiał przez długie lata potomstwa.

Lecz gdy nareszcie i ta niedola minęła, radosna wieść o uproszonym błogosławieństwie rozbiegła się jak błyskawica od Bałtyku po Morze Czarne, po Karpaty i napełniła weselem wszystkie ludy olbrzymiego państwa. [...]

Wszyscy też z bijącymi sercami oczekiwali dnia błogosławieństwa.

Rycerze pilnie spoglądali na postać królowej, aby z jej kształtów wywnioskować, jak długo przyjdzie im czekać na przyszłego dziedzica lub przyszłą dziedziczkę tronu. [...] Jakoż postać pani, lubo² podana nieco naprzód, zachowała dotychczas dawną wysmukłość. Odzież nosiła aż nazbyt prostą. Niegdyś – wychowana na świetnym dworze i piękniejsza od wszystkich współczesnych księżniczek – kochała się w kosztownych tkaninach, w łańcuchach, perłach, w złotych manelach³ i pierścieniach, obecnie – a nawet od lat już kilku – nie tylko nosiła szaty mniszki, ale przysłaniała nawet i twarz z obawy, by myśl o własnej piękności nie wzbudziła w niej pychy światowej. [...]

Złoto i klejnoty szły tymczasem na Akademię⁴ lub na wysyłanie nowo ochrzczonej młodzieży litewskiej do zagranicznych uniwersytetów.

Królowa zgodziła się tylko w tym zmienić zakonny pozór, iż od czasu jak nadzieja macierzyństwa stała się zupełną pewnością, nie przysłaniała więcej twarzy, słusznie mniemając, że nie przystoi jej od tej chwili strój pokutnicy...

¹ Stalle – drewniane lub kamienne ławki ustawione w pobliżu ołtarza, często bogato zdobione.

² Lubo – dawniej: chociaż.

³ Manela – dawniej: metalowa bransoleta.

⁴ Akademia – Akademia Krakowska.

1 Nadaj tytuł przeczytanemu fragmentowi.

2 Uzupełnij schemat.

3 Uzasadnij, dlaczego bohaterka tekstu była uważana za świętą.

.....

.....

.....

4 Zapisz trzy przykłady wyrzeczeń królowej.

-
-
-

5 Zamaluj kratkę obok właściwego dokończenia każdego z podanych zdań.

- Królowa ofiarowała klejnoty i kosztowności na rzecz
 - A rozbudowy Akademii Krakowskiej.
 - B ubogich.
 - C wojska.
 - D swoich dzieci.
- Fragment: *Nigdy chwała apostołstwa nie opromieniła młodszego i cudniejszego czoła – nigdy apostołstwo nie połączyło się z takim poświęceniem – nigdy niewieścia piękność nie zaświeciła taką anielską dobrocią i takim cichym smutkiem* informuje o
 - A zasługach Jadwigi.
 - B uwielbieniu, jakim darzono królową.
 - C wyglądzie i charakterze Jadwigi.
 - D opiniach poddanych na temat królowej.
- W momencie opisanym w tekście Jadwiga
 - A oczekiwała narodzin dziecka.
 - B była już matką.
 - C opłakiwała utracone dziecko.
 - D modliła się o łaskę macierzyństwa.

6 Na podstawie fragmentu powieści opisz w trzech zdaniach rozwiniętych wygląd królowej.

.....

.....

.....

.....